

sklenjena pogodba med Rusijo in Nemčijo, je dobil Tarle od ministrstva nalog, da predela drugi del svoje zgodovine tako, da sta kot glavni sovražnici Rusije prikazani Anglija in Francija. V sovjetski Rusiji je torej znanost največja sužnja v službi politike. Naši komunistični fantiči in njih zakrinkani varuhi pa se širokoustijo o svobodi in znanosti, ki je baje na njej zgrajen sovjetski sestav!

Vorošilova linija. Maginotova, Siegfriedova in Mannerheimova linija vzbujajo po svetu po raznih državah interes za posnemanje. Grki gradijo obmejno obrambno črto, imenovano po sedanjem ministrskem predsedniku Metaksasovo linijo. Po miru, sklenjenem s Finci, se je v glavah sovjetskih prvakov začela ideja, da se zgradi proti Finski utrjena ruska črta, ki bo obsegala Karelijsko ožino in Ladoško jezero. Ta linija bo nosila ime ne po Stalinu, čemur se prav za prav moramo čuditi, marveč po maršalu Vorošilovu. Morda pa čaka Stalin, da bo dal svoje ime za zgradbo ruske obrambne linije proti kakšni drugi državi?

Katoliška dobrodelnost med pogani. Katoliška Cerkev je zasnovala in vzdržuje v misijonskih deželah te dobrodelne ustanove:

	Afrika	Azija	Amerika	Oceanijska
bolnišnic	267	293	53	107
lekarn	1074	1325	130	278
gobovnic	59	33	4	12
sirotišnic	617	1073	92	126
zdravnikov	30	165	4	7
hiralnic	132	253	14	18

V vseh bolnišnicah se oskrbuje 33.000 bolnikov, v sirotišnicah se nahaja 111.000 sirot, v gobavnicah 12.779 gobavih, v hiralnicah 17.430 starcev. Obstoje, razvoj in napredek teh dobrodelnih ustanov v misijonskih deželah je od papeža določeni molitveni namen za mesec april.

Vpoklie redovnikov v francosko armado. Izdan je bil seznam v francosko vojsko vpoklicanih redovnikov. Zveza bivših bojnikov-redovnikov šteje 6720 vpoklicanih redovnikov. Od teh je: 1038 šolskih bratov, 781 jezuitov, 342 dominikancev, 310 frančiškanov, 306 kapucinov in 232 benediktincev. 61 redov in kongregacij ima svoje člane na bojnem polju.

Zedinjene države in Evropa

Po poročilu, ki ga je dal Sumner Welles po svojem povratku v Ameriko predsedniku Rooseveltu, je poslednji izjavil, da obstoja zelo malo neposrednih izglede, da bi se vojna v Evropi končala. Iz tega se da sklepati, da v bližnji bodočnosti ni pričakovati nobenega ameriškega koraka za sklenitev miru. Istočasno s povratkom Wellesa v Ameriko je bila v Berlinu izdana »Bela knjiga« pod naslovom »Poljski dokumenti kot predzgodovina sedanjih vojne«. Ta knjiga obdoljuje ameriško diplomacijo, da je na Poljskem skupno s Francijo in Anglijo rovarila za vojno proti Nemčiji, ter objavlja v to svrhu dokumente, ki so bili — po nemškem zatrdilu — najdeni v predalih poljskega zunanjega ministrstva v Varšavi in ki vsebujejo razgovore ameriških diplomatskih zastopnikov v Parizu, Londonu in Varšavi s poljskimi diplomati. Glede na te dokumente je ameriški zunanji minister Kordell Hull to izpovedal: »Na najboljši odlo-

čen način moram izjaviti, da niti jaz niti kdo od mojih sotrudnikov v zunanjem ministrstvu nismo nikdar vedeli za kake take razgovore in zato jim odločno odrekamo resničnost. V teh dokumentih razložena stališča niso nikdar niti za hip in na noben način predstavljala politiko ameriške vlade.« Hkrati je ameriški poslanik v Parizu Bullitt, ki se zdaj mudi v Washingtonu, odločno zanikal vse tisto, kar mu pripisuje nemška »Bela knjiga«. Poljski veleposlanik v Washingtonu pa je izjavil: »Nikdar se nisem razgovarjal z Bullittom v Parizu o udeležbi Amerike v vojni.« Ameriška »Associated Press« poroča, da prevladuje v ameriški javnosti prepričanje, da je objava teh dokumentov samo manever Berlina, s katerim hoče škodovati Rooseveltu spričo volilne kampanje za predsedniške volitve v Zedinjenih državah, ker skuša odvrniti odgovornost za evropsko vojno na Ameriko in njeno vlado.

Pavel Nurmi, najboljši finski športnik, zbira po Ameriki prispevke za obnovo Finske

Janes Gutenberg, ki je prvi začel tiskati knjige v Nemčiji, in sicer pred 500 leti

Rešilni telovnik iz gumija, napolnjen z zrakom, so vpeljali za mornarje v sedanjih nevarnih voznjah

Proti nebu se valeče pline italijanskega ognjenika Vezuva bodo izkoristili za pogonsko silo

sem toliko premišljeval od takrat, ko sta mi Raščan in Miholič odbila prošnjo za poroka, se mi je vedno in vedno vsiljevala misel, da bi mi morali že prej vse bolj skrbeti, da se ne bi zadolžili —

»Se zna, jaz bom spet kriva te nesreče. Saj nikoli ne moreš prej zaspati, dokler ne najdeš razloga, da je krivda na meni,« je Julia ponovno zajokala.

»Žena, žena, zakaj me sodiš tako naglo! Če ti porečem, da smo vso to nesrečo zakrivali v onih letih, ko smo po štirikrat na leto obhajali godovno za tebe, za mene, za Štefa in za Maričo, mi tega menda ne zameriš. Ako pa, potem —

»Kdo pa je vedno govoril za to, da naj privlečemo k nam strice, tetice in pa še vso botrino naokrog — še Maršekove, če ne prav ti, ti! In zdaj se hočeš znašati nad mano!« Ženska je spustila kuhalnico v ponev in začela krilliti z rokami.

»Bog moj dragi, Julia...« Mož se je pripravljaj, da pojde v sobo.

»Vsega tega si kriv ti, veš! One bodonske lajdre tudi ne bi trebalo spravljati k nam. Štef bi lahko dobil boljše ženo, ki bi kaj prinesla k hiši in lepo delala. Ne bi se potepla kakor Mariča. Pa ti si kar s Štefom potegnil, ko sem bila jaz proti. Zdaj pa imaš. — Ko si nas tako globoko potegnil, nas še potopi! Saj se ti vidi, da nimaš volje, potegniti prunt in vodo...«

»Jula! Tak jezik imaš, da kar lajaš! Takrat pa, ko si vsak dan pila čaj z rumom, da je bilo po hiši rumovih steklenic kakor kamenja, da smo se obnje spotikali, takrat si bila bolj medena. O, bila si! Tedaj ti ni bilo mar za denar, ki ti je klokotal po grlu. Dobro je, žena; zapomnim si jaz to, in še prav dobro.«

Možve vodene oči so postale še bolj vlažne, kot so bile doslej. Z levim rokvom si je šel čeznje in obraz ter brki so se mu ovlažili od solza. — Stopil je na hišni prag in zaklical proti hlevu:

»Štef, kaj boš že napajal?« Glas mu je bil hripav.

»Tako. Samo vode še nanosim,« je odgovarjal sin nekoliko zateglo. Kmalu nato je že z vedri v rokah stopil iz hleva in šel proti studencu. Težka lesena vedra so kar zaječala, ko jih je postavil na oseke dosti plitvega studenca in pričel zajemati.

Mož je bil precej širok čez pleča. Bil je nizke rasti kakor oče, po katerem se je docela vrgel. Le glas je imel tak kakor mati: zategel, včasih do smešnosti, da je človek nehote mislil, da nima pred sabo človeka, ki bi bil povsem v redu. O materi so že tako govorili, da je malo »udarjena«, kar pa ni bilo čisto res.

Oče je opazoval sina pri studencu. Pred kakimi tremi meseci je prišel iz Nemčije in zdelo se mu je, da se je tam kar zredil. No, dasi ni bilo tam vse prav tako, kakor

njen z dimom in je tam vztrajal dalj časa. Že prvi poskus je imel uspeh in so nato londonske gasilce opremili z večjim številom takšnih mask.

Orel napadel novoporočenca. V bližini Soluna na Grškem se je zaletel velik orel z vso silo v steklo nekega avtobusa, ki je bil napolnjen z ljudmi. Steklo se je zdrobilo, ujeđa je vdrla v notranjost vozila. Ljudje so jo skušali zaman odpoditi. Razdražili so jo tako, da je planila na mlada novoporočenca, ki sta bila na poročnem potovanju. Orel je mlado ženo s kremplji hudo poškodoval po obrazu in prsih. Zaman ga je skušala odgnati, medtem ko se je mladi mož onesvestil. V vozu je nastala panika. Ljudje so kričali kakor obsedeni in le s težavo je nekemu po-

Špirit se naj izdeluje iz vina in žganja

Naši napol kameniti hribčki v večini primerov niso sposobni za drugo kulturo kot za vinsko trto. To velja predvsem za Haloze, Slovenske gorice, obmejni Kozjak pa tudi za kraje okrog Šmarja, Bizeljskega itd. Prebivalci vseh teh krajev so navezani na glavni pridelek — vino. Toda samo vino ni neobhodno potrebno za preživljanje, kot n. pr. kruh, mast, meso itd. V tem je razlika med našimi žitnorodnimi in vinorodnimi kraji. Prebivalci iz vinorodnih krajev so prisiljeni kupovati kruh, dočim se žito, ako se ne proda, lahko porabi doma kot hrana za ljudi, pa tudi kot živalska hrana. To je gola stvarnost, ki pri današnjih mednarodnih prilikah pride še bolj do izraza, kajti danes je iz dneva v dan večje povpraševanje za žitom, dočim po vinu skoraj nihče več ne povprašuje. Nazadnje bi to dejstvo še ne bilo tako strašno, ko bi pri tem ne grozila našim revnim vinorodnim krajem lakota in splošno pomanjkanje.

Tu je treba pomagati. Prva in menda najbolj uspešna pomoč našim revnim vinorodnim krajem bi se pa dosegla, če bi naše tovarne špirta porabljale za proizvodnjo špirta namesto žita in koruze vino in žganje. Pri nas je okrog 51 tovarn špirta, ki proizvajajo okrog 1700 vagonov (okrog 5.000.000 litrov) 100% špirta. Vse te tovarne porabljajo za proizvodnjo špirta rastline z velikimi količinami škroba, v prvi vrsti žitarice, naj-

več pa koruzo. Špirit se uporablja v razne svrhe, največ pa za napravo likerjev, rumca, octa, konjaka za izboljšanje vina, namenjenega za izvoz, v zadnjem času pa v čimvečji množini kot mešanica k raznim gorilnim oljem, bencinu (aeroplan) itd. Zakaj neki ne bi vse te tovarne ta špirit delale iz vina in žganja, ki že itak imata alkohol, kot špirit sam? Žito in koruza se pa lahko na drug način proda, ne glede na to, da nam je potrebno kot hrana predvsem za revnejše kraje. V tem pravcu je treba delati in podvzeti vse mere, da se zamenjajo surovine za proizvodnjo špirta (žganje in vino namesto žita in koruze). Oskrbovanje tovarn z vinom in žganjem ne bi bilo težko, ker bi kmetje sami iz vina kuhali žganje, katero bi se lahko pošiljalo kot blago z manjšim obsegom. S tem bi se dalo rešiti tudi zelo pereče vprašanje samorodnic, predvsem šmarnice, ki bi se prekuhala v žganje, žganje pa porabilo za proizvodnjo špirta. Rešeno bi bilo zelo težko vprašanje šmarnice, pa tudi vprašanje trošarine bi izgubilo svojo proti vinogradniku naperjeno ost. Vinska kriza bi se povoljno rešila, vsa akcija bi pa ugodno odjeknila v siromašnem življenju zapostavljenih prebivalcev vinorodnih krajev, s čimer bi se zadovoljivo dvignilo še celotno gospodarsko stanje države in s tem v zvezi narodna in državna zavest.

Dopisi

Dravska dolina

Selnica ob Dravi. Vsem je še živo v spominu, s kakim uspehom je Prosvetno društvo od Sv. Tomaža pri Ormožu lansko leto gostovalo v našem Slomšekovem domu. Isto društvo vprizori v soboto, 6. aprila, ob osmih zvečer in v nedeljo nato ob treh popoldne na našem odru igro v štirih dejanjih: »Velicina ljubeznik. Pridite!

Dravsko polje

Pekre pri Mariboru. Pri nas je obhajal dne 25. marca 80 letnico g. nadgozdar v pokoju Jožef Fiedler. Jubilant je še čil in zdrav ter še vedno rad čita »Slov. gospodarja« in druge katoliške liste. K njegovemu jubileju mu iskreno čestitajo njegova hčerka Anduša in svaki Joško, prijatelji in znanci, želeč mu, da bi dočkal še vrsto let zdrav in zadovoljen!

Slivnica pri Mariboru. V Hotinji vasi je dne 29. marca dopolnil 80 let življenja ugleden kmet Franc Goričan. Jubilant izhaja iz izredno žilavega rodu. Izmed petih bratov in treh sester žive še trije bratje in tri sestre, vsi že nosijo čez sedem križev, ena sestra šteje celo že 85 let. Poroden je bil z zdaj že 16 let rajno Marijo, roj. Divjak iz Orehove vasi. Imela sta 12 otrok, kateri so razen dveh sinov in dveh hčerk vsi že odrasli pomrli. Sin Jožef je po svetovni vojni ostal v Černovicah v Bukovini in se tam oženil,

sin Jakob pa je čislal čevljarški mojster, hčerka Neža je že pred vojno odšla v Ameriko in se tam omožila, najmlajša Trezika pa po prerani smrti matere doma skrbno gospodinja in lepo streže očetu. Jubilant je v kljub vsem težkim udarcem, ki so ga v teku dolgega življenja zadeli — saj je dvakrat pogorel, gledal, kako so mu že odrasle otroke in skrbno ženo drugega za drugim odnašali na pokopališče in mnogo drugih nesreč prenesel — še vedno krepak ter še čvrsto drži za plug, vihti koso in vodi obširno kmetijo. Palice in oči še ne potrebuje in človek bi mu ne prisodil osmih križev, če ga vidi ob nedeljah in praznikih urnih korakov ubirati v čez pol ure oddaljeno farno cerkev. Možu poštenjaku, ki je že dolga leta zvest naročnik »Slov. gospodarja« in nekaterih nabožnih listov, želimo, da ga Bog ohrani še mnogo let tako čvrstega in mu da v sreči in miru uživati sadove svojega marljivega in poštenega dela!

Vurberg. Na cvetno nedeljo se je vršila v župnijskem domu spominska svečanost za blagopokojnim g. župnikom, katere se je udeležilo mnogo ljudi. Otvoritveno besedo je imel g. šolski upravitelj Prah, ki je blagopokojnemu v spomin spregovoril v imenu Kmečke zveze in Sadjarske podružnice. Rajnikovo politično in narodno delo je orisal posestnik Jakob Felicjan. Zaslužnost in gorečnost Martijinih mladinskih kongregacij sta izstavila gđca Marija Pirnik in mladenič Slav-

ko Felicjan. V imenu Prosvete je govoril predsednik društva. Kot moza energije in velike dobrote ga je slavil g. provizor. Zaključek je tvorila pesem. Tako se ti žalostni dnevi vedno bolj odmikajo. Pomlad prihaja v deželo, ki nam prinaša nove upe, vstaja vesela nada, da bomo imeli kaj kmalu spet duhovnega očeta. Da bi ga le bili vredni sprejeti! — V času bolezni g. župnika je bilo bolj tiho delo v organizacijah in društvih. To priliko pa so izrabili igralci Fantovskega odseka in Dekliškega krožka iz Ptujja, ki so nam na kvatirno nedeljo v postu zaigrali na našem odru prelepo igro »V temotič« s tako dovršenostjo in doživeto, da nam ne gre iz spomina.

Vurberg. Moramo braniti svojo čast. Fantje iz sosednje fare hodijo k nam vasovat, zlasti se prikladijo večkrat v sončno Krčevino. Zgodi se pa večkrat, da napravijo kake neumnosti. Tako so na veliko soboto zvečer obkrali posestnika in mizarja Nerata, da se je moral zateči v bolnišnico. Žalostno je, če dekleta takim razgrajajem odpirajo okna! Obsodbe so pa vredne tudi hiše, ki jim dajejo zaslonbe in priliko. Kdor ima poštene namene, naj pride za dne in sam, ne da hodi s celim regimentom klati-vitezov vasovat in izzivat domačine, ki so toliko pametni, da si nočejo mazati rok ob njih z obračunom, dasi bi pošteno zaslužili. Če pa si bodo drznili še dalje delati nepoštenosti pri nas, bomo poklicali na pomoč oblast, da si jih malo pobliže ogleda. Priporočam pa se v prvi vrsti vsem pamet, starem kakor mladim, in ozdravljeni bomo te nadlegi!

Sv. Martin pod Vurbergom. Društvo Rejec malih živali Trnice je 18. februarja pri nas priredilo predavanje o reji malih živali z razstavo izdelkov iz angora volne ter kunčje kožuhovine. Ob tej priliki so posredni poslušalci pokazali toliko zanimanje za proizvode teh izdelkov, da so z nekaj komadi vzorcev krzna, katere jim je delegat društva razkazoval, odšli, še preden je prišel predavatelj. Upati je, da bodo prizadeti te vzorce po tej objavi takoj vrnil.

Št. Janž na Dravskem polju. Fantovski odsek in Dekliški krožek priredita v nedeljo, 7. aprila, po večernicah ob treh v društveni dvorani akademijo s telovadnimi in pevskimi točkami.

Trnlice na Dravskem polju. Kmečko nadaljevalna šola priredi v nedeljo, 7. aprila, ob dveh popoldne pri g. Šolarju v Zlatolcih zanimivo in poučno predavanje o gozdarstvu. Predaval bo šumarski referent iz Maribora.

Slovenska Krajina

Slov. krajina. Na veliki teden so se vrnili iz toplejših krajev v svojo osamljena gnezda štrki — prvi znanilci tople pomladi. Njih klekanje in mirno kroženje nad našimi domovi je opazujočemu človeku dajalo nekako zagotovilo, da se bo v deželo kmalu vrnila razveseljujoča pomlad. — Kmalu za štrki so priletele tudi lastovke, a revnice so bile razočarane, ko je pretekli četrtak na novo zapadli sneg pobelil njihova gnezda. Tako poznega snega se le malokdo spominja.

Turnišče. Velikonočne praznike smo prav slovesno praznovali. Naše nove orgle, ki so jih naši dijaki in razumniki videli prvič po inštalaciji, so lepemu petju dajale še posebej sijaj. — S toplej-

čisto iz tira. Zdaj je iz pohlevnega moža postal razdražen bik, ki se je kjer koli zadel z rogov. Bog vari, da bi mu žena kaj oponesla! Saj je že tako, ko je tiščala jezik za zobmi, dosti rogovilil nad njo.

Smeha so obsodili. Da ni redno plačeval obrokov za dolg, ki so ga vzeli pod zaščito — so mu trobili na uho; bil je namreč naglušen. Toda slišal je vse, o, še prav dobro! Le razumeti ni mogel, da mu bodo prodali njive, ki jih je toliko let z ljubeznijo gojil. Te brazde, ki jih je namakal s svojim pekočim znojem, te vratnice, ki jih je z motiko poravnava, ko so krave s plugom čakale na tratnici — in je njivo že zoral. Oh, vse to mu bodo vzeli. Polja, polja moja! Prirastla ste mi na srce, je nemo trpel Smeh...

Ko je ves iz sebe hodil pred licitacijsko komisijo, je mahal z rokami in kazal svoje njive, ki jih naj vzemo — in prodajo. V obeh se mu je zrcalila pravcata groza in je s solzami izmita kapljala na ljubljeno zemljo, ki je zanj zgubljena...

*

Ko sta kravi in tele — bilo je osem mesecev staro — napojila, je stari stopil v hišo.

Čez nekaj minut se je vrnil na podstenje. Na glavi je imel obnošen, rjav klobuk in oblekel si je bil še suknjo.

»Štef, jaz pojdem —« se je oglašil oče.

Sin ga je pogledal nekoliko osuplo; ušlo mu je vprašanje: »Kam pa?«

»Saj veš —«

»Iskat porokov? Mislil sem si...«

Stari je vzdihnil in šel. Odpril je vrata in stopil na kolnik pred hišami.

Sin je nekaj časa zrl za očetom. Starec je mukoma prestavljal noge po razmočeni poti. Taval je, kakor bi bil vinjen, sem in tja. Blato je škropilo na vse strani, kadar koli je stopil.

Čez nekaj časa je obstal.

Sinu se je zdelo, da se oče obotavlja tam na poti. Spoznal je, kaka muka je zanj, da mora moledovati okrog po hišah, da bi se ga usmilili in mu šli za poroka. Topolovčarji tega niso radi storili.

Sina je bolelo pri srcu. Njegov oče se mora tako hudo ponižati! In zakaj? Mar ni delal, kakor je le mogel, mar ni prijel tam, kjer je bilo treba? In on, njegov sin, prav tako. Še za občinskega cestarja sta bila, ko še on ni bil v tujini. In potem to leto v Nemčiji... Ali ni garal kakor živina — in samo zato, da pomaga domu iz dolgovi! Oče se je pa ta čas gnil doma, da bolj ni mogel. — In kljub temu vse zamen.

(Dalje sledi)

nih državah izdelali 1627 civilnih letal za domačo rabo, v isti dobi lanskega leta pa samo 850. Varnost v zračnem prometu se je v državah zelo povečala, tako da odpade danes ena smrtna nesreča na 23.430 letov, na vsakega ubitega poletnika pride 51,7 milijona milj, na ubitega pilota pa celo 72,9 milijona milj.

Zamenjalnica za čevlje. V Paderbonu v Nemčiji so uredili zamenjalnico za obutev. Ljudje čevlje, ki jih več ne uporabljajo, ali ki jim niso več primerni, tu lahko prodajo ali pa zamenjajo za primerno obutev. Že od vsega početka je v tej zamenjalnici vladal živahen promet. Izkazalo se je pred vsem, da zelo ustreza družinam z otroki, ki hitro odrasčajo svojim čevljem.

»Kmečka žena«

Izšla je 4. številka »Kmečke žene« za mesec april. Pod zaglavjem »Iz kmetijskih so izšli domov« prinaša življenjepis pisatelja Josipa Jurčiča, nakar sledi povest »Rakar« in šaljiva črtica »Kako si je Rogačnik po deklo šel pa ženo pripeljal«, obe zajeti iz kmečkega življenja. Posebno poglavje je posvečeno vzgoji otrok, o higieni kmečke hiše, Lea Faturjeva piše o zdravilni moči ječmena. Pod zaglavjem »Naš vrt« so nanizana praktična navodila za delo na vrtu v aprilu, o kompostu in negi lončnic. Priznan kmetijski strokovnjak piše o ravnanju s pujski in svinjo, sledi poglavje o kokošjereji in »Piščanci so se izvalili«. Med posameznimi poglavji so lepe pesmi in slike.

Žene in dekleta! Ponosne ste lahko na svojo »Kmečko ženo«, lepa je! Zato jo skrbno čitajte in usmerite svoje gospodinjstvo po njenih navodilih!

Katera pa tega lista še nima, ga lahko za ceno 20 din naroči v upravi »Kmečke žene«, Maribor, Koroška cesta 5.

šimi pomladanskimi dnevi bomo začeli obmetavati naš farno-prosvetni dom, da bo čimprej izročen svojemu namenu. — Elektrifikacija naše občine menda še nikoli ni bila tako aktualna kot je sedaj. Vse predpriprave so v polnem teku in je občinski odbor načelno že pristal na najetje dolgoročnega amortizacijskega posojila.

Kobilje. Naš Fantovski odsek pridno deluje in je na velikonočni ponedeljek zopet imel javno akademijo, katero je obiskalo mnogo ljudi. Pri prireditvi so predvajali tudi eno veseloligo, pri kateri so se navzoči od srca nasmejali.

Slovenske gorice

Sv. Rupert v Slov. goricah. Sedaj, ko je skopnel sneg in človek malo pogleda po naši župniji po sadonosnikih, ga lahko srce zaboli, tako žalostno izgledajo. Sadna drevesa, tudi 10—15 letna, so od zajcev oglodana do uničenja. Marsikateri sadjar se je razjokal, videč uničenje svojega dolgoletnega truda. Pa bo mogoče rekel kaj kajčji zagovornik, da naj bi imeli žične mreže okrog dreves. Saj smo jih imeli, pa kaj je to pomagalo, če je pa zlojed v zajčjem kožuhi radi visokega snega uničeval drevesa tudi od zgoraj navzdol! Kdo naj preceni in kdo naj plača to neizmerno škodo? Smo imeli predavanje za povzdigo sadjereje, kjer se nam je povedalo o banovinski uredbi, da bo škropljenje proti San-Jose kaparju obvezno. Priznamo hvalevredno prizadevanje naših oblastev, da se zatre ta novi škodljivec naših sadonosnikov, a pričakujemo tudi druge banovinske naredbe, da bo obvezno tudi zajca poškopiti s svinčcem vsakemu in ob vsakem času, da se tudi ta škodljivec naših sadonosnikov brezobzirno zatve.

Mursko polje

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo ponovi v nedeljo, 7. aprila, zgodovinsko igro »V tem znamenju boš zmaga«.

Haloze

Sv. Andraž v Halozah. V predolgi zimi nam je zmanjkalo krme za živino, prav tako tudi hrane za ljudi, ker so še sedaj kleti polne vina, denarja pa ni, da bi si kupili živil, samega vina pa tudi ne moremo piti če ni ničesar za pod zob, pa čeprav bi ga z drožami vred pil. — Po naših vinogradih se je začelo prvo delo. Starejši režejo, otroci pobirajo rožje, nekateri so že začeli kopati. Najbolj srečni so pa tisti, ki ostrijo kolje, ker jedo »cvrtje«. Samo Bog daj, da bi za dober hasen delali, v jesen pa drago vino prodali, ne pa tako kot sedaj, ko ubogi haloški vinogradnik proda kak polovnjak vina, pa bi si skoraj moral sposoditi denar, da bi plačal voznika, ki mu vino vozi.

Sv. Barbara v Halozah. Vsi tukajšnji sadjarji se pritožujejo, da so jim zajci uničili mnogo sadnega drevja. Zato naj lastnik ponovno pregleda vsa ta drevesa, si jih zabeleži na listek in popiše vso škodo po resničnem stanju, to je, naj napiše koliko je uničenih popolnoma, zelo in deloma, zraven pa število dreves, ime, kraj in posestnika. Tako sestavljeno poročilo naj vsak dostavi Sadjarski podružnici. — Zelo se pozna zimska pozeba vinogradov, posebno na jutranjih legah. Močno je pozeblo v nižjih legah v vseh krajih. Opažamo tudi, da je pozeblo trseje z debelim le-

som in debelim rožjem bolj, nego žlahtne sorte z drobnim lesom. Tako je n. pr. laški rizling, burgundec in silvanec bolje prenesel zimo kot stare mešane sorte. Pozeba se pozna tudi v vetrovni legah na sadnem drevju. Koža je največ popokala od krone do zemlje na deblu ter odstopila. Te razpoke so po 1 cm široke. Opaziti je celo počeno deblo mošankarja na hribu, ko vendar mošankar malokdaj pozebe.

Dravinska dolina

Makole. Dne 25. marca je imela naša Kmečka zveza redni občni zbor. Ob tej priliki smo priredili po pozni sv. maši tudi sestanek naše kmečke mladine. Presenetil nas je krasen obisk. Nad 150 zdravih, vredih in mladih obrazov je z vso pozornostjo sledilo poteku sestanka. Predavatelj je bil g. Bantan, tajnik KZ iz Ljubljane. Najprej so naši pevci zapeli himno KZ, kar je bilo nekaj novega za naše uho, nas je presenetilo ter napravilo na vse najboljši vtis. Predavatelj je najprej izrazil veselje nad kmečko mladino, kakor tudi na prisotnost g. kaplana ter poudarjal edino pravilnost, da se kmečka mladina vzgaja in izobražuje v katoliško-narodni zavesti. Zanimivo predavanje je bilo v glavnem o MKZ. Mladinska KZ je izpopolnitev drugih mladinskih organizacij. Glavni namen MKZ je, da se naši kmečki mladini poglobi ljubezen do domače grude, na kateri je vzrasla, ter kmečka zavest. Končno se je izrekla želja, da se slični sestanki kmečke mladine in predavanja vršijo večkrat.

Konjski okraj

Sp. Polskava. Krajevna kmečka zveza uprizar v nedeljo, 7. aprila, ob sedmih zvečer igro »Fernando, strah Asturije« v dvorani g. Mohorka. Slovenska Bistrica. V nedeljo, 14. aprila, se uprizar v Slomšekovem domu veseloligo »Utopljenca«.

Smarski kraji

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Minulo sredo sta se poročila tukaj g. Sajko Anton, posestnik iz Rajnkovca, z gđo Krumpak Amalijo, pos. hčerko iz Rjavice. Oba izvirata iz krščanskih družin in sta vzorno delovala dolgo vrsto let v prosvetnih in telovadnih društvih. Razen tega je g. Sajko tudi podžupan občine Rog. Slatina in vrši dolžnost župana že skoro eno leto. Kot predsednik JRZ se prav posebno odlikuje. Na kratko se lahko reče, da dela z vso vnetostjo za dobrobit našega kmetijskega ljudstva. Želimo novoporočencema obilo sreče in božjega blagoslova v novo ustrojeno družino!

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Kakor druga leta, tako je tudi letos uprava občine obdarila za velikonočne praznike svoje najrevnejše občane, siromake. Občinski dar je bil sicer malenkosten, toda tudi malenkostno darilo je marsikateri stari mamici, staremu očetu ali nežnemu otroku ne hote razsolzilo oči. Ko so namreč bili od vseh svojcev zapušteni, se jih je še vendar spomnila občina. Tako so naši revni z vsakdanjim kruhom in s kruhom »Močni« nasičeni praznovall praznik vstajenja Gospodovega. Čeprav je še v preminogih primerih pomanjkanje, a srce, ki zaupa v Boga, tudi to bolj vdano prenese. Tudi v cerkvi se je letos opazilo, da živimo v borbi svetovnega razočaranja, zato so verniki polnošte-

vilno prihajali k sv. zakramentom, zavedajoč se, da je v Bogu zmaga. Imamo sicer še nekaj trdih zakrknjenec; za te pa molimo, da bi spoznali luč Resnice in življenja. — Pred kratkim se je pri nas zaključil gospodinjstvi tečaj, ki je bil prirejen s pomočjo banovine. Trajal je okrog dva meseca, vodili sta ga Brabec in Šuster. Stalnih udeleženk je bilo 22. Tečaj je bil zaključen s prav dobrim uspehom. — Na cvetno nedeljo so naši igralci uprizarili igro »Sestra Anunciata«. Za igro je bilo prav veliko zanimanje. Dvorana društvenega doma je bila napolnjena z gledalci. Igra je bila prav primerna za postni čas, tem bolj pa še v tem svetovnem razburkanju. — Veliko zanimanje je vladalo pri nas za nagradno žrebanje »Slov. gospodarja«. Trije naročniki so bili tako srečni, da se jim je nasmešnil žreb. Drugi se bodo pa veselili sreče morda drugo leto.

Laški okraj

Laško. V nedeljo, 14. aprila, priredi okrajna mladinska organizacija JRZ širše politično zborovanje v nadžupnijski dvorani v Laškem po prvi sv. maši, t. j. ob pol devetih. Na zborovanju bo govoril g. senator Franc Smodej iz Beograda, nadalje predsednik banovinskega odbora in bivši poslanec g. Rudolf Smersu, bivši poslanec g. prof. Mirko Bitenc in banski svetnik Deželak Ivan. Vabijo se fantje in moške, ki jim je mladinska organizacija in naše politično gibanje v MJRZ na skrb in ki upoštevajo naš mladinski pokret z našo organizacijo v naših občinah laškega okraja, da se zborovanja udeležijo. Številna udeležba na okrajnem zboru naj pokaže, da je naša mladina v Laškem okraju politično in narodno zavedna. Zborovanje bo trajalo od 8.30 do 10.30. — Živina je dosegla sedaj že precej lepo ceno. Na cvetno soboto je bil semenj pri Sv. Lenartu, na veliki četrtek pa v Laškem. Živine prmanjkuje. Najlepsi voli so dosegli 7.50 din kg žive teže. Povprečne cene so 6—7 din kg. Isto ceno dosega tudi plemenski voli, po katerih je sedaj veliko povpraševanje. Ako bo ta cena ostala dalj časa, bodo nastali za kmeta v tem pogledu boljši časi. — Glede izabele in šmarnice se kmetje laškega okraja strinjamo z mnenjem g. Dolinška v 11. številki »Slov. gospodarja« in z dopisom od Sv. Križa pri Rogaški Slatini. Pijančevanje se naj omejuje z vsemi zakonitimi sredstvi. Kdor hodi okrog vidno pijan, se ga naj kar kaznuje. V našem okraju je bilo nekdanj veliko vinogradov, vino je bilo srednje, malo bolj kisto. Znana je basen o hudiču in Laščanu, ki sta stavila za dušo, katero dobi tisti, kateri bo dalj časa vzdržal pri laškem vinu. V laškem okraju je precej takega zemljišča, kjer ne uspeva drugo kot gozd ali vinograd. Po trtni uši uničeni vinogradi se v našem okraju v veliki večini niso obnovili. Samo nekateri poskušajo s cepljeno žlahtno trto, drugi pa z izabelo in šmarnico. Vino se ne prodaja, ampak se porabi pri težkem delu. Saj ni zameriti kmetiskim ljudem, ako pri težkem delu nekoliko pijejo. Imamo leta, ko je bolka in drugo sadje sploh ne obrodi, ampak samo vinograd da nekaj. So tudi kmetije, kjer se gnoj in pridelki ne vozijo z vozom, ampak nosijo na hrbtu v koših. Nihče ne more očitati radi tega kmetu pijančevanje. Zato smo mnenja, naj se zatira šmarnica in izabela samo v tistih krajih, kjer rsepa žlahtna trta.

Kmečka trgovina

Po čem se plačuje naša živina v Nemčiji in Italiji?

Izvozniki naše goveje živine, bodisi privatniki, bodisi zadrage, izvažajo živino le potem Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, ki je zadnji čas na podlagi trgovinskih sporazumov določil sledeče cene za kilogram žive teže, tehtano na Dunaju, za Italijo pa na Reki.

Za Nemčijo. Voli: prima 9.25 din, prvovrstni 8.50 din, drugovrstni 7.25 din, tretjevrstni 6 din. — Krave: prima 7.50 din, prvovrstne 7 din, drugovrstne 5 din. — Telice in voli do dveh let: prima 9 din, prvovrstni 8 din, drugovrstni 6.25 din, tretjevrstni 5 din. — Biki: prima 8 din, prvovrstni 7 din, drugovrstni 6.25 din, tretjevrstni 5 din kg žive teže, tehtano na Dunaju.

Za Italijo. Voli: I. vrsta 9 din, II. vrsta 8.25, III. vrsta 7.50 din. — Krave: I. vrsta 7.50 din, II. vrsta 7 din, III. vrsta 5.50 din. — Telice in voli do dveh let: I. vrsta 8.75 din, II. vrsta 7.75, III. vrsta 6.50 din. — Biki: I. vrsta 8 din, II. vrsta 7 din, III. vrsta 6.25 din kg žive teže, tehtano na Reki.

O stroških nakladanja in prevoza smo že prekrat pisali ob priliki objav obračunov pri izvozu živine potom zadrug. Znašajo pa okrog 50 do 70 par pri 1 kg žive teže. Računati moramo tudi z izgubo na teži, ki od mesta, kjer se živina naklada, pa do Reke ali Dunaja znaša 40—100 kg pri komadu; odvisno je to od oddaljenosti nakladalne do namembne postaje. Računajoč izgubo na teži in stroške nakladanja ter prevoza, pridemo do zaključka, da se mora živina povprečno 1 din pri kg žive teže ceneje računati kot je zgoraj navedeno. Razlika od zgoraj navedenih cen pa pod nobenim pogojem ne sme presegati 1.80 ali celo 2 din pri kg žive teže, kajti toliko stroški in izguba na teži nikdar ne znašajo. To naj kmetje upoštevajo ter se pri prodaji živine po tem ravnaajo. Zadrage, ki izvažajo živino potom Osrednje kmetijske zadrage v Mariboru, pa naj vedo, da mora znašati teža živali za Italijo najmanj 500 kg, za Nemčijo pa najmanj 600 kg. V en vagon se sme natovoriti samo 12 glav živine. Ker so stroški za vagon isti, ako je natovorjeno živina za 6000 kg ali pa za 9000 kg, zato je bo-